

بررسی ادبیات آسیب‌پذیری زنان روستایی نسبت به تغییرات آب و هوایی با نگاهی به نقش ترویج کشاورزی

آمنه سواری ممبنی^۱* و مسعود یزدان‌پناه^۲

۱- دانشجوی دکتری ترویج و آموزش کشاورزی و توسعه روستایی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، اهواز، ایران

(Amenehsavari@yahoo.com)

۲- دانشیار ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، اهواز، ایران

چکیده

تغییرات آب و هوایی به طور فزاینده‌ای بر وضعیت معیشت همه افراد تأثیر می‌گذارد، اما فقیرترین و کسانی که آسیب‌پذیرتر هستند، به ویژه زنان و دختران روستایی، در معرض شوک‌های زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی بزرگ‌تری قرار دارند. ادبیات نشان می‌دهد که فقر، نابرابری جنسیتی، حقوق نامن زمین، وابستگی زیاد به کشاورزی، دسترسی کم‌تر به آموزش و اطلاعات، امنیت غذایی، بهداشت و سلامت از دلایل اصلی آسیب‌پذیری زنان روستایی در برابر تغییرات آب و هوایی است. مطالعه حاضریک مطالعه تحلیلی است که عمدتاً مبنی بر بررسی گسترده ادبیات بازنگری شده و عمومی مربوطه است. اطلاعات از منابع مختلف مانند پایگاه داده‌های علمی پذیرفته شده در سراسر جهان، پایان نامه‌ها، کتاب‌های تأیید شده، خلاصه جلسات اجلاس‌ها و نشریات گرفته شده است. اطلاعات بازیابی شده تأثیرات متفاوت زنان از تغییرات آب و هوایی، نقش زنان در سارگاری و کاهش تغییرات آب و هوایی، عوامل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی که زنان را نسبت به تغییرات اقلیمی آسیب‌پذیر می‌کند و همچنین برخی از راه حل‌ها و رویکردها و نقش ترویج کشاورزی برای کاهش آسیب‌پذیری زنان و افزایش سارگاری را ارائه داده است.

واژه‌های کلیدی: زنان روستایی، تغییرات آب و هوایی، آسیب‌پذیری، ترویج کشاورزی